

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2654/2020
22.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Рајка Јасика адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарства правде, Управе за извршење заводских санкција, Специјалне затворске болнице из Београда, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1468/19 од 18.10.2019. године, у седници већа одржаној 22.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1468/19 од 18.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 26/16 од 24.12.2018. године, у првом ставу изреке усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да јој, на име разлике неисплаћене плате за период од 01.01.2007. године до 15.01.2011. године, исплати појединачно означене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, у висини и од датума ближе означених у том ставу изреке, као и да за тужиљу уплати одговарајуће доприносе за обавезно социјално осигурање. У другом ставу изреке обавезана је тужена да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 104.490,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1468/19 од 18.10.2019. године, у првом ставу изреке преиначена је првостепена пресуда у првом ставу изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужиља тражила да се тужена обавезе да јој исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, све ближе одређено у овом ставу изреке, уз уплату одговарајућих доприноса за обавезно социјално осигурање. У другом ставу изреке преиначено је решење о трошковима, садржано у другом ставу изреке првостепене пресуде, и одбијен захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка а тужиља обавезана да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужила је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 18/20), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у радном односу код тужене и има својство државног службеника, а обавља послове ... у служби за преваспитавање, са звањем ... Решењем тужене број ... од ...2007. године одређена јој је осма платна група, први платни разред и коефицијент 2,53 за обрачун и исплату плате, с тим да је одређено да се наведени коефицијент увећава за 10% по основу стажа осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, а који има степен увећања 12/16, тако да укупан коефицијент износи 2,79. Решењем Министарства правде – Управе за извршење кривичних санкција број 121-860-5-01 од 15.01.2011. године, тужили је почев од 15.01.2011. године утврђен коефицијент за обрачун и исплату плата од 2,53 који се увећава за 30% по основу стажа осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, а који има степен увећања 12/16, тако да укупан коефицијент износи 3,29.

Одлуком Уставног суда IУ број 63/2007 од 18.11.2020. године („Службени гласник РС“ број 1/2011 од 14.01.2011. године), утврђено је да је одредба члана 7. став 3. Уредбе о коефицијентима за обрачуна и исплату плата у Управи за извршење заводских санкција („Службени гласник РС“ број 16/07 и 21/09) није у сагласности са Уставом и законом. Тужила је 22.06.2011. године туженој поднела захтев за измену појединачног акта односно решења од 01.01.2007. године, али о том захтеву није одлучено. Како је тужили у периоду од 01.01.2007. године до 15.01.2011. године исплаћена плата у умањеном износу, јер јој је увећање коефицијента вршено за 10% уместо за 30% применом неуставног и незаконитог члана 7. став 3. наведене уредбе, тужила тужбом тражи накнаду штете у висини утврђеној према подацима тужене, односно извештајем од 25.04.2012. године, у складу са којим је коначно определила тужбени захтев.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиле основан, имајући у виду наведену одлуку Уставног суда од 18.11.2010. године којом је утврђено да одредба члана 7. став 3. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата у Управи за извршење заводских санкција није у сагласности са Уставом и законом, а да је тужена донела одлуку којом је тужили признала право на увећани коефицијент само за период од 15.11.2011. године, односно од доношења одлуке Уставног суда па убудуће. По ставу првостепеног суда доношењем наведеног решења тужена је изменила своју претходну одлуку о висини коефицијента тужили, донетој на основу незаконите Уредбе, али само за период после 14.01.2011. године, чиме није отклоњена штета коју је тужила претрпела у утуженом периоду исплатом мање обрачунате зараде због неправилно одређеног коефицијента, што представља незаконит рад тужене. Стога је првостепени суд применом члана 172. Закона о облигационим односима усвојио тужбени захтев по основу и у висини разлике између исплаћене и припадајуће зараде, са каматом у смислу члана 277. Закона

о облигационим односима. Првостепени суд је оценио неоснованим приговор застарелости потраживања од јануара 2007. до краја 2008. године у смислу члана 372. Закона о облигационим односима, јер је рок за подношење тужбе почео да тече од првог дана након објављивања одлуке Уставног суда од 14.01.2011. године, а тужба је поднета 20.12.2011. године.

Другостепени суд је преиначио првостепену одлуку полазећи од члана 61. став 1. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, бр.109/07 ... 103/15), јер тужила у овој парници није доказала да је поступала у складу са прописаном процедуром и да је спорно решење тужене бр. 121-861-05-1 од 01.01.2007. године измењено, да би у конкретном случају могла да се користи институтом накнаде штете ради исплате разлике неисплаћене зараде за период од 01.01.2007. до 14.01.2011. године.

Врховни касациони суд налази да је на утврђено чињенично стање другостепени суд правилно применио материјално право.

Одредбом члана 61. став 1. Закона о Уставном суду прописано је да свако коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом донетим на основу закона или другог општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом и општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, има право да тражи од надлежног органа измену тог појединачног акта, у складу са правилима поступка у коме је појединачни акт донет, док је ставом 2. прописано да се предлог за измену коначног или правноснажног појединачног акта донетог на основу закона и другог општег акта за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом и општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, може поднети у року од шест месеци од дана објављивања одлуке у „Службеном гласнику РС“, ако од достављања појединачног акта до подношења предлога или иницијативе за покретање поступка није протекло више од две године.

Одредбом члана 142. став 1. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр.79/05...104/09), прописано је да жалбена комисија одлучује о жалбама државних службеника на решења којима се у управном поступку одлучује о њиховим правима и дужностима, а одредбом члана 143. став 3. истог закона је прописано да се против одлуке жалбене комисије може покренути управни спор.

Правилан је закључак другостепеног суда да у складу са наведеном одредбом Уставни суд није одредио начин отклањања последица у случају повреде коначног или правноснажног појединачног акта донетог на основу закона или другог општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом и општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, па се у конкретној ситуацији последице могу отклонити изменом појединачног акта. Дакле, лице коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом донетим на основу закона или другог општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом и општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не може се обратити суду тужбом за накнаду штете пре него што покуша да отклони штетне последице неуставности и/или незаконитости касираног општег акта изменом појединачног акта од стране његовог доносиоца, а

уколико то није могуће – подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица (утврђивањем права на накнаду штете, повраћајем у пређашње стање или на други начин).

Стога је правилан закључак другостепеног суда да је у овој парници било нужно да тужила докаже да је у смислу одредбе члана 61. Закона о Уставном суду поступила у складу са правилима поступка у коме је донет појединачни акт - спорно решење тужене од 01.01.2007. године и да тако материјализује правне последице наведене одлуке Уставног суда, односно докаже да је спорно решење измењено, па како то тужила није доказала, не може користити ни институт накнаде штете ради исплате разлике неисплаћене зараде за период почев од јануара 2007. закључно са јануаром 2011. године, јер за то нема основа, с обзиром да суд у парници не може отклањати последице незаконите норме назначене уредбе јер суд није овлашћен да утврђује увећање коефицијента из наведеног основа, супротно правноснажном извршном појединачном правном акту. Наведено решење је остало на правној снази и делује својом материјалном правноснажношћу и доказном снагом и утврђени коефицијент тужили по основу стажа осигурања који се рачуна са увећаним трајањем у утуженом периоду и на основу којег је тужили извршен обрачун исплате плате за утужени период потраживања. Како је решење тужене од 01.01.2007. године донето на основу одредбе Уредбе за коју је Уставни суд утврдио да је противна Уставу и закону, у погледу истог тужила је била дужна да поступа у складу са правилима поступка у коме је донет појединачни акт, да би за период од 01.01.2007. до 15.01.2011. године могла да потражује накнаду штете а што је у конкретном случају изостало.

Имајући у виду изложено неосновани су ревизијски наводи у погледу погрешне примене материјалног права.

Како се осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић